

Terugblik Algemene Beschouwingen

De Algemene Beschouwingen in de Tweede Kamer op 9, 10 en 11 oktober jl. zijn voor de VVD gunstig verlopen. Hieronder volgt een korte balans, die na de betrekkelijk rustig verlopen debatten kan worden opgemaakt.

1. De Tweede Kamer heeft nauwelijks gaten geschoten in de begroting voor 1985. Zoals bekend houdt die bezuinigingen in voor een bedrag van 9,3 miljard gulden. De wensen van de Kamer kosten 355 miljoen gulden, waarvan 220 miljoen ten laste van de sociale fondsen komt en slechts 135 miljoen ten laste van de rijksbegroting. Dit laatste bedrag zal betrokken worden bij de besluitvorming over de Voorjaarsnota 1985. De aanslag op de fondsen betekent gelukkig niet dat de premies volgend jaar omhoog moeten. Al met al zijn de financiële concessies van het kabinet ten opzichte van het ombuigingsbedrag zeer gering.
2. De VVD-motie, die vraagt om de inkomensachteruitgang van bestaande WAO-uitkeringsgerechtigden in 1985 te matigen, wordt uitgevoerd. Op korte termijn zal deze motie in het betreffende wetsontwerp worden ingebracht. Deze matiging kost eenmalig 150 miljoen. De VVD vindt dit bedrag alleszins gerechtvaardigd, gelet op wat de WAO-uitkeringsgerechtigden reeds hebben moeten inleveren ten opzichte van andere groepen.
3. De meerjarige echte minima gaan er in 1985 in koopkracht niet op achteruit, indien de prijsstijging in dat jaar niet meer dan de verwachte 1,35% bedraagt. De VVD is van mening dat de koopkrachtgarantie geen blijvende regeling kan zijn. Het is daarom van groot belang dat het kabinet bij monde van de premier heeft gesteld dat het gaat om een eenmalige zaak in 1985 en dat in volgende jaren de koopkrachttoeslag geleidelijk tot nul wordt teruggebracht. Aan nieuwe, structurele koppelingen hebben wij geen behoefte.
4. Het koopkrachtplaatje verbetert eveneens doordat de huren volgend jaar niet met 4% maar met 3% omhoog gaan en door het tijdelijk ontdooien van de kinderbijslag.
5. In het kader van de lastenverlichting voor bedrijven is een motie-De Korte aangenomen die het kabinet verzoekt om meer te doen voor zelfstandige ondernemers zonder personeel.
6. Op het terrein van de rechtsstaat is het van belang dat de motie-Nijpels wordt uitgevoerd, waarin het kabinet om een beleidsplan is gevraagd met daarin huidige en nieuwe maatregelen, gericht op intensivering van misdaadpreventie en verdere verbetering van opsporing, vervolging en ten uitvoerlegging van straffen. Criminaliteitsbestrijding krijgt van het kabinet duidelijk meer prioriteit, ook financieel.
7. Uit oogpunt van reorganisatie van de rijksdienst heeft de Kamer via een gezamenlijke motie van VVD en CDA

gevraagd om samenvoeging van de directies Politie en Openbare Orde en Veiligheid van de departementen van Binnenlandse Zaken en Justitie. Deze reorganisatie zou een forse stap betekenen op de weg van verdere samenwerking tussen rijks- en gemeentepolitie.

8. Het kabinet heeft voorts toegezegd zeer goede nota te zullen nemen van een aantal punten van kritiek en vragen onzerzijds. Op het gebied van de privatisering, als onderdeel van de „grote operaties“, staan bijvoorbeeld belangrijke ontwikkelingen te wachten.

Al met al kan de VVD zeer tevreden zijn. Natuurlijk kun je niet op alle punten je zin krijgen. Zo gaat dat nu eenmaal in de politiek niet. Maar financieel en anderszins kan de VVD zich als geen andere partij in dit kabinetsbeleid herkennen.

Begroting Algemene Zaken

Deze week werd in de Tweede Kamer de begroting Algemene Zaken aan de orde gesteld. Woordvoerder voor de VVD-fractie was Jan Kees Wiebenga, die zich daarbij vooral sterk maakte voor het behoud van **democratiekosten**.

„Just in een periode van recessie zijn de tegenkrachten tegen de democratie groot, en moeten de instellingen die de democratie dragen niet bedreigd worden. Zeker niet van regeringswege“, zo stelde hij.

Vorig jaar heeft de regering ten onrechte de raming van de Tweede Kamer, de ondersteuning van de fracties, en van de wetenschappelijke en vormingsinstituten willen korten. Dat is verkeerd. Voor wat betreft de Kamer lijkt een en ander nu opgelost, doch de politieke instituten worden voor de jaren na 1985 weer bedreigd.

Ook is het van belang voor de **kwaliteit** van de democratie in ons land om de positie van politieke ambtsdragers zo veel mogelijk te blijven waarborgen. Ten principale moeten deze functies gehonoreerd worden op een zo redelijk niveau dat goede mensen deze functies willen c.q. kunnen bekleden. Dit geldt zowel voor de ministers, alsook voor andere politieke functies zoals wethouders. Gelijk opgaan met de inkomens van ambtenaren is vanzelfsprekend in deze tijd van bezuinigen, maar om hen extra te laten inleveren achtte Jan Kees Wiebenga principieel ongewenst.

Raad van State

Met betrekking tot de Raad van State stelde Jan Kees Wiebenga twee aspecten aan de orde. Allereerst de **adviesfunctie van de Raad met betrekking tot de begrotingswetsontwerpen**. Dat is de laatste jaren nogal fout gelopen. Vooral vorig jaar liep het de spuitgaten uit. Het is dit jaar iets beter: de stukken kwamen nu op 31 augustus bij de Raad van State aan. Maar dat is eigenlijk nog te kort om vóór prinsjesdag hierover een goedgeoordacht en weloverwogen advies uit te brengen, nu het zo'n beetje om de belangrijkste staatsstukken van het jaar gaat. Vorig jaar heeft de Kamer

een motie-Wiebenga aangenomen, waarin de regering gevraagd werd hierover overleg te voeren met de Raad van State, en de Kamer daarover te informeren. Hoewel het overleg wel heeft plaatsgevonden, is de Kamer daaromtrent niet ingelicht. Teneinde een ander licht in deze discussie te laten schijnen, kwam Jan Kees Wiebenga met een voorstel om te komen tot **facultatieve advisering**.

Een goed en weloverwogen advies uitbrengen, op tijd, over alle begrotingswetsontwerpen brengt praktische problemen met zich mee; een ander uiterste is het voorstel van de projectgroep externe advisering die suggereert om de Raad van State helemaal niet meer te laten adviseren over begrotingswetsontwerpen. Deze oplossing van facultatieve advisering zou een gulden middenweg kunnen zijn. De Minister-president heeft toegezegd hierover zijn gedachten eens te laten gaan.

Als tweede punt met betrekking tot de Raad van State kwam **de noodkreet over het stuwmeer van beroepszaken** aan de orde. Schrikbarend zijn de cijfers hierover:

a) bestuursgeschillen:	1.1.'80: 5600 zaken;
	1.1.'84: 7900 zaken;
b) AROB-zaken:	1.1.'80: 7550 zaken;
	1.1.'84: 12000 zaken;

Zelfs als enige efficiency-maatregelen zouden worden genomen dan nog zal het aantal AROB-zaken boven de 10.000 blijven hangen. De Raad heeft aan de noodrem getrokken: overleg met de regering over de invoering van een eerste instantie in de AROB-rechtspraak. Motief: een zodanig stuwmeer van geschillen en zaken is uit een oogpunt van behoorlijke rechtsbedeling te hoog en betekent een te zware werklast voor de staatsraden en de ambtenaren (van staat). Deze werklast legt een te groot beslag op het College als geheel. Met andere woorden: de andere taken van de Raad van State – lees: wetgeving – komen in de knoel!

Ook hier is de kwaliteit van de democratie in het geding. De subcommissie De Gaay-Fortman van de staatscommissie rechterlijke organisatie heeft eveneens geadviseerd tot invoering van een eerste instantie voor de AROB-rechtspraak. De Raad van State kan dan als een soort cassatierechter fungeren. Dat past ook beter bij zijn positie. Echter, de regering heeft dit voorstel afgewezen. Opnieuw vroeg Jan Kees Wiebenga aan de Minister-president om de noodkreet van de Raad van State wel serieus te nemen. Dit college roept niet zomaar wat. Als de regering zoiets afwijst, moet zij wel een alternatief hebben.

Conclusie: dit kabinet moet belangrijke saneringsprocessen uitvoeren. Maar niet met het badwater ook het kind weggooien. De instellingen van onze democratie moeten goed kunnen functioneren. Dat geldt voor het Koninklijk Huis, de Staten-Generaal, de regering, de Raad van State en de rechtspraak, en voor de politieke ambtsdragers zelf. De regering moet zich dat beter bewust worden.

(Voor nadere informatie: mr. J.G.C. Wiebenga, tel. 070-614911, tst. 2092.)

Begroting Binnenlandse Zaken 1985 (Algemeen gedeelte)

Grote operaties

„De overheid is nog te bureaucratisch, te verkokerd en te groot” aldus de eerste zin van de begrotingstoelichting. De regeringscommissaris heeft in dit verband voorgesteld jaarlijks een ui toe te kennen aan het slechtst-functionerend

adviescollege als symbool dat het om te huilen is. Hij verdient zelf een ui, want één ui op 350 permanente adviesorganen is veel te weinig. Maar wie echt een ui verdient, aldus VVD-woordvoerder Ad Nijhuis, is natuurlijk de overheid zelf die het zover heeft laten komen dat er 350 permanente adviescolleges zijn ontstaan, waarvan nu geconstateerd wordt dat de helft daarvan overbodig is.

Het voornemen van het kabinet was om zo'n 150 adviesorganen te schrappen. Niemand kent echter de stand van zaken. Het opheffen gebeurt blijkbaar net zo verkokerd en onoverzichtelijk als het ontstaan. De Minister van Binnenlandse Zaken en de regeringscommissaris dienen de uitvoering van dit voornemen te coördineren. In het algemeen geldt voor de zogenaamde grote operaties en het bestrijden van de bureaucratie dat er veel zaken op de rails gezet worden. Kabinet verdient op dit punt lof. De uitvoering daarentegen dient meer bedrijfsmatig en resultaatgericht te zijn.

De VVD vraagt wederom aandacht voor het probleem van circulaire-bestuur. Het Kabinet dient deze arbeidsintensieve „papierstroom” in te dammen.

Met betrekking tot de privatisering is er zelfs een omgekeerde ontwikkeling waar te nemen (deprivatisering). Er moeten concrete acties komen. De VVD heeft daarom een motie ingediend opdat er op korte termijn een privatiseringsvoorstel komt voor de Rijks Psychologische Dienst.

De VVD vindt dat bij privatisering en decentralisatie echter bureau's moeten worden ingeschakeld. Je kunt van ambtenaren niet vragen hun eigen stoelpoten door te zagen. Heel begrijpelijk kiezen ze dan de verkeerde zaag en wordt er te langzaam gezaagd, aldus onze woordvoerder.

Burgermeesterbenoemingen

Uit een recent overzicht blijkt dat de VVD qua burgermeesterposten nog steeds een duidelijke achterstand heeft ten opzichte van de politiek-maatschappelijke verhoudingen in dit land. Van evenredige vertegenwoordiging is bepaald geen sprake (23% van de stemmen ten opzichte van slechts 15,5% van het aantal burgermeesterposten). In Friesland, Limburg en Noord-Brabant is zelfs sprake van een wanverhouding.

Met betrekking tot de werving is het tevens de vraag of het niet wat moderner kan worden aangepakt. Zouden de essentialia uit de profielschets en zou bovendien de politieke voorkeur niet vermeld dienen te worden?

De voorzitter van het genootschap van burgemeesters, de heer Borrie, is daar voorstander van. Is dat in strijd met het kwaliteitscriterium? Volgens woordvoerder Nijhuis is dat zeker niet het geval. Het huidige systeem biedt echter helaas de mogelijkheid dat het kwaliteitscriterium vanwege partijpolitieke overwegingen wordt misbruikt.

Kritiek had onze woordvoerder op vertrouwenscommissies die de vertrouwelijkheid schenden ten koste van de privacy van de kandidaten. Zodra dat gebeurt moet de Commissaris der Koningin resoluut ingrijpen.

Wethouderspositie

De VVD wenst de positie van de wethouder te verbeteren. Dat dient gefaseerd te geschieden. Dit kost voor 1985 10 mln. De Minister meende dit bedrag alleen te kunnen vinden door het verlagen van de vergoeding voor Raads- en Statenleden met 10%. De Kamer is daar terecht tegen, en de VVD zou dan ook met een alternatieve dekking komen.

(Voor nadere informatie: mr. G.B. Nijhuis, tel. 070-614911, tst. 2854.)

Begrotingen 1985 Provinciefonds en Gemeentefonds

In de Tweede Kamer zijn onder meer de begrotingen van het Provinciefonds en het Gemeentefonds aan de orde. De Kamer heeft op 17 oktober 's avonds in eerste termijn een aanvang met de behandeling gemaakt.

VVD-woordvoerder Herman Lauxtermann constateerde dat op het terrein van de financiën van de lagere overheden enkele lichtpuntjes te zien zijn.

In de gemeentelijke kosten van bijstand (10%) en in de extra apparaatskosten draagt het Rijk 2/3 bij. Er zijn spelregels opgesteld over de wijze waarop de lagere overheden moeten bijdragen in de noodzakelijke bezuinigingen: de provincies en de gemeenten zullen naar evenredigheid (7,5%) moeten bijdragen. Het opheffen van een groot aantal specifieke uitkeringen en het overhevelen van het daarbij vrijkomende geld naar provincie- c.q. gemeentefonds komt zoetjesaan – te zoetjesaan – op gang. De decentralisatie van rijkstaken heeft in ieder geval in steeds bredere (rijks)kring belangstelling en dat is relatief al meegenomen na decennia-lange centralisatiedrift.

Niettemin sprak Lauxtermann de ernstige bezorgdheid van de VVD-fractie uit ten aanzien van de financiële positie van met name de gemeenten: die is ronduit zorgwekkend. De evenredigheid waarmee de provincies en de gemeenten moeten bijdragen in de noodzakelijke bezuinigingen zal voor de gehele kabinetsperiode moeten gelden, derhalve niet pas met ingang van 1985.

In de eerste twee jaren van de lopende kabinetsperiode hebben de gemeenten meer dan evenredig moeten inleveren. Lauxtermann noemde als mede-oorzaken daarvan de zogenaamde profijt kortingen en de slechts gedeeltelijk gecompenseerde bijstandsuitgaven.

Daardoor hebben de gemeenten nú al de ombuigings-taakstelling nagenoeg volbracht.

De Tweede Kamer heeft tot drie maal per motie aangedrongen op soelaas voor de gemeenten terzake het voor eigen rekening blijvende gedeelte van de kosten van bijstand (10%). De motie Lauxtermann (VVD)-Hennekam (CDA) (1983) vroeg om een „aanmerkelijke” tegemoetkoming; de motie Van der Heijden (CDA)-Hermans (VVD) (1983) vroeg om een compensatie van 2/3 deel van de 10%. De motie Hennekam (CDA)-Hermans (VVD) (1984) tenslotte vroeg om 100% compensatie.

De eerste motie werd „zuinigjes” uitgevoerd. De uitvoering van de tweede motie gaf aanleiding tot eindeloze discussies over de bedragen waarover de compensatie moest worden berekend, die eindigden in een compromis. De derde motie is tot nog toe niet uitgevoerd.

De VVD-fractie heeft nog eens aangedrongen op wél uitvoeren. Het opheffen van de specifieke uitkeringen verloopt niet al te gesmeerd en – bij een aantal departementen – niet bepaald van harte. Het departement van VROM geeft daarbij overigens met het intrekken van een groot aantal specifieke uitkeringen en overheveling van het geld naar de stadsvernieuwingsfondsen het goede voorbeeld!

De VVD-fractie drong aan op een voortvarender aanpak. Ook ten aanzien van het gemeentepersoneel was de VVD-fractie niet enthousiast. Voor de gemeenten geldt de 2% operatie niet, niettemin zijn inmiddels bij de gezamenlijke gemeenten meer dan 8000 formatieplaatsen verloren gegaan. Voor het Rijk geldt de 2% operatie inclusief de geraamde groei: dus 2% minder meer. Het „saldo” bij het Rijk is dan ook positief: in 1985 méér ambtenaren.

Ook hier derhalve geen sprake van evenredigheid. De versterkte toepassing van het profijtbeginsel was

eveneens onderwerp van kritiek van de zijde van de VVD-fractie. Dat profijtbeginsel is voor de gemeenten niet zo profijtelijk: het Rijk heeft de ombuiging geïncasseerd, de gemeenten moeten maar zien hoe ze de bezuinigingen op de burgers afwentelen via verhogingen van tarieven, retributies en belastingen. Dat zal in de praktijk niet of minstens niet helemaal lukken.

Herman Lauxtermann wees er nog op dat het Rijk tegenover de lagere overheden nogal eens een slechte, bijna „dubieuze” debiteur is: de lagere overheden moeten vaak maanden wachten op rijksgeld dat haar toekomt. De departementen van VROM en VenW zijn daarbij de grootste „boosdoeners”. Een systeem van rentevergoeding na een bepaalde termijn of een systeem van bevoorschotting zou zo langzamerhand moeten worden overwogen.

Ook ten aanzien van de financiële gevolgen voor de gemeenten van de invoering van de Wet op het Basisonderwijs toonde de VVD-fractie zich allerm minst gerust. De woordvoerder herinnerde de bewindslieden dan ook aan de toezegging van de Minister van Onderwijs en Wetenschappen aan de VNG: „De oplossing van de problematiek van de onderwijstekorten zal **niet** op de gemeenten worden afgewenteld”. Lauxtermann concludeerde dan ook dat de gemeenten nog steeds „in de tang” zitten.

In het kader van de (nieuwe) Financiële Verhoudingswet 1984 is besloten tot het opheffen van een aantal verfijningsregelingen. Daarmee is de VVD-fractie het eens.

Het ontgaat haar echter waarom ook de verfijning rioleringen dat „lot” moet delen: deze regeling is immers uit haar aard een aflopende. Het voornemen alleen al tot beëindiging van deze verfijning heeft inmiddels bij een aantal gemeenten geleid tot „paniekvoetbal” – het op korte termijn indienen van plannen – en dat heeft weer nare gevolgen voor toeleveringsbedrijven. Een aantal gemeenten dreigt tenslotte forse schade op te lopen. De VVD-fractie pleitte daarom nog eens voor continueren van de verfijning dan wel voor nader mondeling overleg met de Regering over een betere overgangsregeling bij eventuele beëindiging.

De O.G.B. houdt de gemeederen ook in de Kamer bezig. Herman Lauxtermann hekelde de weigering van de Regering aan de gemeenten informatie door de rijksbelastingdienst te doen geven over haar inningsactiviteiten, met name ten aanzien van het kwijtscheldingsbeleid.

Nu bovendien de rijksbelastingdienst aan de gemeenten in 1985 een rekening stuurt voor bewezen diensten ad f 60 miljoen (tegenover f 49 miljoen in 1984) merkte onze woordvoerder op dat de gemeenten zo langzamerhand net zo efficiënt en waarschijnlijk wél zo goedkoop zelf hun OGB kunnen innen: „Zo kunnen de gemeenten zelf achter de geheimpjes komen die ze van de rijksbelastingdienst over hun eigen „clientèle” niet mogen weten...”.

De centralisatie van de podiumkunsten moet financieel beter geregeld worden. De VVD-fractie overweegt een desbetreffend amendement en een daarbij behorende motie van de PvdA-fractie te steunen.

In een aantal gemeenten komen vrij veel wooneenheden en woonschepen voor, die tot nog toe niet meetellen bij de maatstaf woningen voor de verdeling van de gelden uit het gemeentefonds over de gemeenten. Bij het tot stand komen van de Financiële Verhoudingswet 1984 heeft de Regering destijds toegezegd er naar te zullen streven dat wooneenheden en woonschepen met ingang van 1 januari 1985 zullen „meedoen”. Dat is tot teleurstelling van de VVD-fractie om voor haar onduidelijke redenen niet gelukt.

„We zijn in staat tot werken met driedimensionale stereo-carteringsmachines om aantallen huizen, de dichtheden en de gemiddelde hoogten vast te stellen. En we kunnen geen kunstje bedenken om achter de aantallen wooneenhe-

den en woonschepen te komen. Dat is niet het sterkste!

Waarom – vroeg Lauxtermann nóg eens – voorlopig niet volstaan met opgave van de aantallen door de gemeenten zélf?

Na nog eens dringend te hebben gewezen op de benarde financiële positie van de gemeentelijke woningbedrijven sprak Herman Lauxtermann nog over de rechtspositie van de wethouders. Hij verwees naar een – door de Kamer aanvaardde – motie van zijn hand waarin om een verdergaande verbetering van die rechtspositie werd gevraagd en die door de Minister van Binnenlandse Zaken dreigt te worden genegeerd. Ook de aanvankelijke voorname van de Minister zijn vooralsnog „in de koelkast” gezet.

Hij diende een door de woordvoerders van de PvdA- en CDA-fracties medeondertekend amendement in om voor 1985 alsnog f 10 miljoen vrij te maken ten behoeve van de verbetering van de rechtspositie van de wethouders.

De VVD-fractie is van mening dat de gemeenten zo langzamerhand hun tribuut hebben geleverd en heeft de Regering gevraagd om meer rust op dit front voor de rest van de lopende kabinetsperiode.

(Voor nadere informatie: mr. H.Th.M. Lauxtermann, tel. 070-614911, tst. 2035.)

Openbaar Ministerie

In een uitgebreide commissievergadering is op 15 oktober het jaarverslag van het Openbaar Ministerie (O.M.) over 1983 behandeld.

De rechtsstaat houdt onder meer in, dat de overheid ervoor zorgdraagt, dat de wetten en het recht worden nageleefd. Vrijwel alle daarbij betrokken organen (bijvoorbeeld politie, O.M., rechterlijke macht) zijn overbelast. Dit brengt enerzijds met zich mee, dat tot deregulering moet worden overgegaan. Anderzijds moeten de handhavingmechanismen worden verbeterd.

De vraag die hier aan de orde was, luidt hoe de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde kan worden verbeterd en wat daarin de plaats van het O.M. is.

Van oudsher heeft de overheid het monopolie van vervolging van overtredingen en misdrijven. Dat is één van de fundamenten van de rechtsstaat. Thans wordt die overheidstaak op zo'n manier uitgevoerd, dat een groeiend deel van de bevolking zich afvraagt, wat er nu eigenlijk van terecht komt. Als het gevoel de overhand krijgt, dat de overheid in deze taak tekortschiet, dreigen er twee, of misschien zelfs meerdere kwaden: Eigenrichting of zelfbescherming met wettelijk niet toegestane middelen. Dit moet worden vermeden en de overheid moet dus adequaat (kunnen) optreden.

Helaas moet worden erkend, dat de misdaad niet in volle omvang valt te bestrijden. Er moeten prioriteiten worden gesteld en er moet een uitgebreid sepot-beleid worden gevoerd. (Seponeren = het besluiten door de Officier van Justitie een bepaalde overtreding of een bepaald misdrijf niet te zullen vervolgen. Hierin volgt het O.M. een bepaald beleid.) Prioriteitstelling en sepot-beleid betekenen echter wel, dat een aantal zaken niet meer worden vervolgd.

Daarom is zo'n prioriteitstelling een noodzakelijk kwaad, dat moet worden bestreden. Rechtshandhaving op terreinen die geen prioriteit hebben mag niet achterwege blijven. Dit brengt immers normvervaging met zich mee, waardoor we op een hellend vlak terecht komen.

Natuurlijk maken plaatselijke omstandigheden nuances voor het opsporings- en vervolgingsbeleid noodza-

kelijk. Maar dit mag er niet toe leiden, dat uitvoerende instanties zelf de mogelijkheid krijgen het nut en de inhoud van bepaalde regelingen te beoordelen en zelf op grond daarvan te beslissen of ze wel of niet in actie moeten komen.

Niettemin is het duidelijk dat prioriteitstelling niet alleen op landelijk niveau kan plaatsvinden. Onontkoombaar spelen plaatselijke instanties en omstandigheden daarbij ook een rol. Om tot een verantwoord beleid te komen, is overleg noodzakelijk tussen burgemeester, Officier van Justitie en de politie, het zogenaamde driehoeksoverleg. Dit overleg gaat steeds veelvuldiger plaatsvinden. Volgens VVD-woordvoerder Korthals zal dit overleg in eerste instantie moeten zijn gericht op informatie-uitwisseling. Het O.M. heeft en behoudt de eigen verantwoordelijkheid voor de haar wettelijk opgedragen taak. In het jaarverslag wordt erop gewezen, dat naarmate een onderwerp dieper ingrijpt in de bevoegdheden van één van de partners van de driehoek, het overleg moeilijker zal worden en het nemen van beslissingen problematischer. Dit zou betekenen, dat er meer gepraat wordt en minder beslist. Over het driehoeksoverleg moeten dus duidelijke afspraken worden gemaakt. Als die achterwege blijven, zal het tot onnodige tijdsverspilling leiden, wat voor het toch al overbelaste O.M. uiterst onwenselijk is.

Vervolgens stelde woordvoerder Korthals enkele meer speciale problemen aan de orde.

Ook in verband met de voorlopige hechtenis wordt gewerkt met prioriteitsstelling en vanaf 1 januari dit jaar is er daarvoor een handleiding. Daarbij wordt ervan uitgegaan, dat de Officier van Justitie de bevoegdheid heeft om zodra de prioriteitenlijst daartoe aanleiding geeft desgewenst een verdachte weg te zenden.

De heer Korthals vroeg zich af of dit niet in strijd is met de wet en hij meent daarin door een recente rechterlijke uitspraak te worden gesteund. Hij heeft derhalve de Minister gevraagd of nu die handleiding wordt aangepast. Het beleid van de politie en O.M. sluit onvoldoende op elkaar aan. Soms voelt de politie zich gedemotiveerd door de manier waarop het O.M. aangebrachte zaken afhandelt. Hier past een betere afstemming.

De nieuwe wet Vermogenssancties wordt veelvuldig toegepast. Het gevaar bestaat echter dat een zaak te gemakkelijk met een transactie wordt afgedaan. De heer Korthals pleitte ervoor, dat de transactie-bevoegdheid zich in principe beperkt tot lichte misdrijven, waarbij min of meer voorzienbaar is wat de rechter eventueel aan boete zou hebben opgelegd. Transactie leent zich niet voor ingewikkelde zaken, die in maatschappelijk opzicht de gemoederen bezighouden.

In verband met de inning van gewone boetes merkte Korthals op, dat vervangende hechtenis die door de rechter wordt opgelegd voor het geval de boete niet wordt betaald, soms niet wordt opgelegd wegens plaatsgebrek. Hij pleitte ervoor een gering deel van de celcapaciteit voor het tenuitvoerleggen van vervangende hechtenis te bestemmen.

(Voor nadere informatie: mr. A.H. Korthals, tel. 070-614911, tst. 2119.)